

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Strauss Sándor könyvkereskedése. Ké küldendő az előfizetési díjak, nyitlások és hirdetések.

Telefon azám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre K 12.—
Fél évre 6.—
Negyed évre 3.—
Egyes példm ára 30 fillér.

Hirdetések jutányosan számoltatnak.

Nyitlárk postakösz 30 fillér.

MURAKÖZ

Feladó szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapfőnököse:
STRAUSS SÁNDOR.

Lloyd George bábja.

Wilson eljárásából immár kiviláglik, hogy mindig egy gyékény alatt árult Lloyd George-dzal. Békepolitikájának igazi célzata iránt sem foroghat fenn már kétség. A látszólag pártatlan békeközvetítő szerepére csak azért vállalkozott, hogy megtudja befelelteteinket. Kellometlenül vágta utját terveinek, hogy a központi hatalmak az ellenségeket közvetlen tárgyalásokra szólították fel. Ha Wilson csakugyan őszintén akarta volna a békét, úgy nem kellett volna egyebet tennie, mint ezt a lépést támogatni. Minthogy azonban az ő izlésének sokkal jobban felel meg az angolszabású béke, egész igyekezete arra irányult, hogy a központi hatalmak kezdeményezésének hatását csökkentse.

Az antánt elutasító válasza után, amely alighanem szintén az előre kiesztelt játszma keretébe tartozott, nagy szöfűstöt eregetett, amelyből csak két dolog volt egész világosan látható: a központi hatalmak és szövetségeseik eljárásának rosszaló megbírálása, amiért nem közölték békefelteleteiket, s elismerés az antántnak, hogy Wilson felhívásának a békefelteletek közlésére oly derekasan megfeleltet.

A valóságban pedig az antántnak eszébe sem jutott békefelteleteit közölni. Mértékelen háborus célokat emlegetett, melyek a tényleges hadihelyzetnek sehogyssem felelnek meg. Wilson azonban az ártatlan álarcban az antánt említette háborus célokat tel-

jes értékű békefelteleteknek minősítette nyilván, mivel már megelőzőleg megegyezett Lloyd George-dzal abban, hogy minket csak erős nyomással lehet észre téríteni.

A szemérmellen hadicélokra azzal válaszoltunk, hogy Angliát, Francia- és Olaszországot elzártuk a tenger felől. Lloyd George valószínűleg kioktatta Wilson, hogy ez nem egyéb óriási »bluff«-nél, melyre kétségbeesésünkben vetemedtünk és gyorsan fognak velünk végezni, ha erre a »bluff«-re még nagyobb »bluff«-fel válaszolnak. Ezt megértette Amerika bölcae és a sietelt Németországgal megszakítani a diplomáciai összeköttetést, abban a biztos feltevésben, hogy Németország most már meg fog hunyászkodni s úgy fog eljárni, mint 1915 ben. Ezultal azonban a számítás nem vált be, s úgy látszik Wilsonnek is felnyitlark szemek és észrevette, hogy Lloyd George zsákutcába csalta.

Mert Anglia, mely amerikai őcsikéjét járszalagon vezeti, csak hasznót húzhat Wilson félrevezetéséből. Ha Wilsonnak sikerült volna a »bluff«, úgy Anglia megszabadul a tengeralttjáró harc veszélyeitől. Ha kudarcot vall, úgy Amerikát kicsalogatja látszólagos semlegességéből és színvallásra kényszeríti. Így tudta meg a világ, hogy a világ bírja és Lloyd George minő pompás egyetértésben működnek és hogy az emberbarát békeközvetítő voltaképpen csak bábja az angoloknak.

A »nagy« lérfunak csak naivtlásával magyarázható, de azzal nem menthető köny-

nyelműséggel sodorta a reá bizott államot a háboru szélére és most, hogy szembe kell néznie a fegyveres ősszekoccsanának, inába száll a bátorsága. Talán nem is annyira a Németországgal való háborutól fázik, mely még háromezer tengeri mértföldnyi távolságra esik tőle, mint inkább attól a reakciótól, mely Amerikát háborúviselés esetén a Csendes Ocean tulsó partja felől fenyegeti. Az sem gyakorolhat reá túlságosan biztató hatást, hogy Mexikóban amerikaikat mészárolnak és a kubai forradalom mindinkább terjed.

Az amerikai Egyesült Államok tudós elnöke törje rajta a fejét, hogyan szabadulhat e kétségtelenül nem csakély gondoktól. Mi nem törődünk velük. Haladunk tovább a magunk utján, melyet, ha amerikai hajók fognak keresztetni, nem engedjük eltorlaszolni. Senki sem várhatja el, hogy kttérjünk előlük. A világ minden kereskedelmi hajója figyelmeztetve lett egyszersmindönkorra. Semmi ok sincs arra, hogy az amerikaiakkal szemben kivételeknek adjunk helyet.

Wilson lássa, hogyan juthat ki abból a zsákutcából, melybe az angolok vezették és még beljebb fogják vezetni. El vagyunk mi készülve mindenre: a diplomáciai viszony megszakítására — és még többre is.

Az ellenséges léglárművek elleni védekezés. Hirdetmény.

Zalavármegye alispánjának a csáktornyai cs. és kir. katonai állomásparancsnok-

Nagy időkben nagy emberekről.

Doktor Weinberger.

Írta: Lukács Lajos.

És ime egy a sokaság közül felkiált, mondván: Mester! kérlek téged, tekints az én úmra: mert nékem egyellenegem.

És ime a lélek megragadja őtet és hirtelen kiált, és őtet szaggatja annyira, hogy tajtékat tör: és nehezen megyen el tőle, szaggatván őtet. . . .

Mikor pedig oda vinné, azon közben az ürdög azt a földhöz üt és szaggatni kezd. Megdörögál pedig Jézus a tisztátalan lelket, és meggyógyítja a gyermekeket, és megadta azt az ő atyának. Álmélkodának vala pedig mindnyájan. . . .

(Lukács evangéliuma: 9 38. 39. 42. 43.)

... Kelj fel és járj! Besszélj, úgy, mint azelőtt! És Kurucz felkelt az ágyból, egy kicsé révetegen körtlínéz, leszáll az ágy széléről és nekiindul, hogy a másik ágyig teljesen egyedül, minden kíséret, támaszték és bot nélkül elmenjen. Könynyedén, minden nehézség nélkül megemeli lábait, majd leteszi, utána a másik láb következik és így szép lassan a célhoz ér. Letelepszik a másik ágyra, egy kicsit kifújja magát, azután szép simán megszólal:

— Közöndöm főorvos úr. . . .

Itt csoda történt. A megmozdulni sem tudó, hangtalan hős egyszerre megtanul járni és megszólal. Nem tudjuk magunknak a dolgot megmagyarázni. Még mindig a lebilincselő aktus hatása alatt állunk.

A másik ágyon egy újabb médium helyezkedik el. Doktor Gál. Granát explodált közelében a harctéren. A nagy légnymás feldobta a levegőbe és fejét szilánkok érték. Megbénultak lábai és megnémult.

Doktor Weinberger följe hajol.

— Nézzen rám és számoljon magában 30-ig. Gál el kezd számolni, majd 28-nál megakad.

Doktor Weinberger félkörre görbített kezeivel a szemekhez ér, nem nyilnak fel. Határozott, erőletes, parancsoló hangon megszólal:

— Aludjon mélyen és erősen!

Gál mélyen alszik és szabályosan lélezkedik. — Figyeljen ide! Most megmaszirozom lábait és ugyanugy fog járni, mint azelőtt, megmaszirozom hangszálait, teljesen úgy fog beszélni, mint egészséges korában. . . .

Weinberger doktor megmaszirozza a lábakat és a hangszálakat magábafoglaló torkot és bizonyítással, hogy a médium teljesen a hipnózis hatalma alatt áll s nincs a testnek semmi akaratereje, a levegőbe emeli az egyik lábat, amely addig a levegőben marad, míg a főorvos úr azt előbbi helyzetébe vissza nem teszi.

— Figyeljen ide! Parancsomra fel fog ébredni és a délelőtt folyamán bejön hozzám és jelenti, hogy jól érzi magát! Most emelje fel karjait, törölje meg szemait és ébredjen!

Gál felemeli karjait, megtörli szemait, felébred, felül, leszáll az ágyról és jár, majd megszólal:

— Sokáig aludtam főorvos úr?

Háipszilón. — Ez a neve a hieztériának. Ez a legújabb háborus termék. A régi jó békeidőben csak túlságosan feszült idegzett nők vindikálták maguknak ezt a betegséget, sőt divattá csinálták. Manapság már a férfiak is megszerzik maguknak ezt a kellemetlen betegséget, amihez csak katonai juthat, mert óriási detonáció szükséges ahhoz, hogy az erős idegzett férfi reagáljon rá.

Ime, van már valami, amivel a nőkel konkurálhatunk!

Szimptomája abban nyilvánul, hogy a testen erős remegés lesz urrá és a fej is jobbról balra vagy vice-versa rázódik. A hölgyek hieztériáját freudizmussal gyógyították, vagyis egyszerűbben: rávezették a beteget arra, hogy mitől származik a betegsége és az a methodus többé-kevésbé eredményre vezetett. A beteg katonákat azonban nem lehet a granát detonációkra emlékeztetni, mert a visszamelekezés még jobban növelné a bajt, ehhez már gyógmód szükséges és a legjobb, leghatásosabb, de legradikálisabb gyógyszer: a villamosáram. Hivatalosan elnevezésképpen: faradís esztelenek nevezik ezt az áldásos módot és egy párszori kezeléssel egészséges embert csinál a megrokkant hősöböl.

A villanyozógép áramvezető zsinórjára egy kis darab ecset van elhelyezve és ezzel ecsetelik, erősítik a megrongált idegszálakat.

As eredmény nem marad el, a reszketés megszűnik és a fejrás is eláll. Azok pedig, akiket hordágyon hoztak a villanyozó helyiségbe, azaját lábukat mennek vissza szobájukba.

Csozával határos eseteket látunk. Egy süket-néma hős kerdül a villanyozó szobába. Ő is, mint

sággal történt megállapodás után a légjáromvek elleni védekezés szabályait, mint önkéntes követéseműltő óvintézkedéseket a következőkben teszem közhírré.

1. Légítámasz esetében huzódják a megtámasztott község lakossága a házakba, azok legfelső emeletének kivételével és az ablakoktól tartsa magát feltétlenül távol. Az utcán levő fogatokból, járművekből az állatok haladéktalanul kifogandók a legközelebbi fedél alá helyezendők, amennyiben az egész fogat biztos helyre nem vihető.

2. A vasdedőnyök leeresztendők.

3. Sok embernek összezsúfolásától, még a pincékben is, óvakodni kell.

4. A rendszertelen lárná kitellettül kerülendő, mert légítámaszoknál éppen a halás a célbavétel legfontosabb irányítója a repülőgépek megfigyelői számára.

5. A légítámasz után talált lövedékek megérintésétől óvakodni kell. Ilyen lövedékek ártalmatlanná tételeük céljából a csáktornyai cs. és kir. katonai állomásparancsnokának jelentendők be.

6. Olyan helyiségeknek, vagy a község oly részének a megközelítése, ahol a támasz után különleges szagokkal van teleítve a levegő, csak gázalrccal ellátott személyeknek ajánlatos.

7. Támasz alatt a mentési munkálatoktól óvakodni kell.

8. Gyulékony anyagoknak túlnagy tömegben való elraktározásától óvakodni kell.

9. A rendelkezésre álló mentőeszközök, tűsoltószerkek s egyéb ilyfajta szerelvények kellő karban és mindenkor kéznél legyenek.

10. Éjjeli támasz ellen a legjobb óvász a sültetés; miért is Csáktornyan utasítom a Gözmalom és Villanytelep rt. villamos áramkezelőjét, hogy a közvilágítás céljára felhasználandó villamos áram vezetékeit a szonon zárja le és azt csak a veszély elmúltának jelzésekor nyissa meg újból. A többi községekben a közvilágítás, ha van, eloltandó.

11. Riaszójelzést addig, míg a Csáktornyai Gözmalom és Villanytelep rt. a gözszírnát beszerzi, a csáktornyai fátalep gőz

gépeipjával adja le és pedig a támaszt hosszú nyújtott egyenletesen szakgatott hanggal, míg a veszély elmúltát egy hosszúra nyújtott egyenletes hanggal jelzi. A többi községekben az előjárások állapotját meg és teszik közhírré a jelzést.

Csáktornya, 1917. február 14-én.

Szilágyi sk.
főszolgabíró.

A leányinternátus szinelőadása.

(P. I.) Úgy vagyunk a békével, hogy egyre szívesebben gondolunk rá. Egyre jobban kapunk mindenen, ami a rég elmúlt és nehezen visszajövő boldog, békés időre emlékeztet. S mi emlékeztetne inkább rá, mint kis lányok vig játéka, gondatlan kacaja, éneke, tánca? Ezért volt az idén a szinelőadásnak oly nagy sikere. Bár többször megimélték az előadást, mégis sokan voltak olyanok, akik számára egyszer sem jutott még állóhely sem. Ez alkalommal a tündérek ajándéka, Kinek van igazsága? Villássy né villájában és a Dalos konyha kerültek előadásra. Általában minden közreműködő megérdemelte az elismerést; a többi közül kiemelkedik mégis: Simoncsics Sárika (Ilus), München Ilonka csinos énekével, a tündérek kara, a dialogizáló Wlassics Györgyi és Gacsár Margit, a tót leányt tűze magyar temperamentummal személyesítő Molnár Évi, Kraschovetz Anna, a kitűnő cseléd lány, Hollós Margit mindkét szerepében, Hirschsohn Blanka, Biró Lenke, Oravec Vera, Fekete Sári és a főzöskola növendékeinek dala és tánca. Mind e sok dicséret természetesen Bezeredy Margit vezetésére háramlik, aki évről-évre fáradhatatlanul és mind nagyobb szakavatottsággal végzi a betanítás és rendezés munkáját.

Az előadásban főművésztel: Choma Ödön (Letenye) (20); Rosenberg Lajos (16); Kohn Sándor (Krapina) (15); Pethő Jenő, Székely Vilmosné (11—11); Baumsteiger Samuné, Frankl Gyula (Letenye), dr. Isó Viktor, Kraschovetz Adolf (Zrinjfalva), özv. Krasovetz Ignácné, Kayser Lajos, özv. Kolibásné

(Drávacsány), Mesterich Aladár (10—10); Eisler Zeigmondné (Alsódombor), Neumann Vilmos, Patáky Kálmánné, Prostenik Gusztávné, Steinberger Jolán (Murasszentmária) 8—8; Fodrőczy Albert százados, özv. Molnár Elekné, Tiszai Kálmán (Dékánfalva) 7—7; Molnár Dezsőné, Szilágyi Dezsőné (6—6); Bittera Béla (Alsólendva); Strahia Ferenc (5—5); Hirschsohn Miksáné (Perlak), Neufeld Lajos, Frász Mariska, özv. Villányi Ambrusné (4—4); Hirschsohn Henrik (3—4); Belső Gizi (Lendvavásárhely); Breiner Adolfné (Zákány), Gáton Ilonka (Resznek), Grész Ernőné, Hirsch Ida és Sári, Neufeld Lajos, Strasser Ernő, Kranichsfeldné, Meszarics Ferencné, Zakál Margit (3—3); dr. Cvek, Csabó Lajos (Alsólendva), Dénes Béla, Dénes Ferenc, Frim Gyula (Kerkaszentmiklós), Hohenvarter Antónia (Novimaro), Kelemen Béláné, özv. Nuzsy Mátjáné, Hábel Kálmánné, Kotzig Károlyné, Radó Pálné (Murakeresztúr), Schmidt Edéné, Strasser József, Stöger Béla, özv. Kelemen Ferencné, Kovácsics Margit, özv. Szalmay Józsefné, Kacsun Mihályné, Hajas Ella, Simon Istvánné, Strasser Vilmosné, Vogth Albinné, Wranna Ella (2—2); Antonovics Antalné, Bertin Agostonné, Binder Károly, Deutsch Margit, Csirkovics Istvánné, Horváth József főhadnagy, Herczigonya Alajosné, Mik Margit, Spitzer Lajos, Scheiner Gizella, Hübsch Emilné, Varga Wolfgang, Simuncsics László, Spitzer Ferenc, Stern Henrikné, Szőnyi Rezsőné, Schwarcz Arnoldné és Samuné (Alsólendva), Mayer Károlyné, Löbl Rezsőné, Schrey György, Csakathurnerné, Seligmann Miksa, Mastnak Elsa, Apfel Kálmán, Meider Márkné, Dampf Ilona, Mészner Gyuláné, Peitl Józsefné, Anhalt Lajosné, Wollák Rezsőné, Beér Gyula, Németh Klára (Perlak), Mayer Mór (Lendvaujfalu), Kovács István (1—1 K); Sztrahunya Márton (40 f); Vreszk Pál (12 f). Az előadás tiszta jövedelme 660 K volt.

Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!

Hadseregélyező Hivatal főpénztára, Képviseletén.

K Ü L Ö N F É L É K.

Az imakönyv.

Rongyos kunyhók mögött bakák állnak.
„Tartalékban” vannak a arra várnak,
Hogy jön a parancs: „Előre!”

Túlán dühöng már a bosszú harci sa,
Mi es? Mi es? Csak nincs valami baj?
Mindenké remeg már teste.

Órák, percek... vagy tán annyi sem már
És rohamra indul az ember — ár,
Mint dülő, vésszes fergőgő.

Addig lában ég az ifjúarcuk,
Mi dől bennük, nem látásig meg rajtuk,
De testük titkon megromog.

Szívükben az „Édes otthon” képe,
Vagy más az, mi lelküket most érte?
Lassan hullni kezd a könnyük.

És panaszos ajkuk felsóhajt az égre,
Roham előtt így borulnak térdre:
Későkben az imakönyvük.

Szerbia, 1914. december.

Kelemen Ferenc.

— **Katonai kitüntetés.** Öfelsége a király Grész László 48 gyalogezredbeli póttart. számvivő altisztnak az ellenség előtt teljesített kiváló hű szolgálatáért a koronás

a többiek nagyobb része, bejárta a monarchia kisebb-nagyobb körházeit és nem tudtak rajta segíteni. Most Weinberger doktorhoz került. A főorvos úr levitte a vizsgóintézetbe, elhelyezte egy viztel megtöltött fűrdőkádban és abba olyan erős villamosáramot vezetett, amilyent csak a páciens elbírt. Igaz, hogy félig álétlan vitték fel ágyába, de még aznap délután megértette, amit hozzá szóltak és másnap már megszólalt. Nem telett bele két hét és már boldogan, egészségesen, 14 napi szabadságra indult haza, falujába, hogy aztán ismét eljusson a harctérre és éppen, hasznos szolgálatakat teheszen a Hazának.

Nincs a módszerben semmi különös. Minden orvos utána tudja csinálni. De az eredmény, a végleges és maradandó eredmény, csakis a páratlan energiának köszönhető, amit nem lehet semmiféle praktissal elsajátítani. Arra születni kell.

Együtt van a mi intim társaságunk. Kertész hadnagy úr, a világ legegyszerűbb, legkedvesebb embere. Azzal hecceli Kurucz ővezetőt, aki a hadnagy úrért a tűzbe menne, hogy Weinberger doktor úrral megparancsoltatja, hogy haragudjon meg rá és ő hiába ellenkezik. De meg fog haragudni. Kurucz kétségbeesik a kérelmi hadnagy urat, hogy ezt ne tegye meg, mert nem tudná ezt a segítenit tölteni.

Mi, Doktor Gál, Erdős, E'fer, Faragó, nézzük, hogy mily művészzellett fest Podeava egy csendéletet. — A meiszoni porcellán és a kis rokokó babá csodásan vannak megalkotva. Az egész egyébként nagyon harmónikus dolog.

Doktor Gál ideges, türelmetlen mellettem. Tusakodik magával, majd feláll, homlokára üt, megindul a másik szoba felé, ahol Doktor Weinberger vizitelt tart.

Összenézünk. Észrevétlenül utána sompolygunk és látjuk, hogy a főorvos úr előtt megáll.
— Főorvos úrnak jelentem, jól érzem magam.
Bennünk meghül a vér....

Doktor Weinberger. — Milyen egyszerű név és milyen nagy ember! Ezreket és ezreket gyógyított ki csodálatos tudásával, energiájával és radikális kezelésével. Nemcsak azok hadvezérek, akik a harctéren lévő csapatokat irányítják, hanem azok is, akik a hadseregnek katonát adnak. És Doktor Weinberger egész hadseregeket adott a Hazának, olyanokból álló hadsereget, akik az ő kezelése nélkül talán örökre nyomorékok maradtak volna, saját maguknak terhére, az államnak és a társadalomnak gondoskodására szorultak volna. Míg így teljesen éppen újra szolgálatot tehetnek a Hazának és kivívják a végső győzedelmet.

Szeretném, ha mindazok, akiket kigyógyított, mind, egytől-egyig, díszmenetben elfelbuzgósítanak Doktor Weinberger előtt és azokkal együtt, akiket megszolgáltattott, egyetlen háromszoros „éljente” kiáltanak az őz hadvezér felé.

Mily impozáns tömeget tenne ez ki!

Nemzeti pantheonunk csarnokában bizonyára akadni fog egy kis hely, ahová szobrát elhelyezhetik....

ezüstérmekeresszetet adományozta a világi szalaggal.

— **Eljegyzés.** Antonovics Kálmán eljegyezte Kopár Gusztávát Csáktornyan.

— **Katonai előléptetés.** Ő felsége a király Králl Vince okl. tanítót, a 20. honvédgy. ezred zászlósát f. év február hó 1-vel: február 1-ei ranggal honvédhadnaggyá nevezte ki.

— **Nyugdíjazás.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Danitzné Mészey Blanka stridóvári áll. el. isk. tanítónőt nyugdíjazta.

— **Köszönetnyilvánítás.** Pollák Gyula csáktornyai kereskedő a csáktornyai szegények javára 20 K-t adományozott, melyért halás köszönetét nyilváníttja a város előjárósága.

— **Áll. tanítónők kirendelése.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a törvényhozástól nyert felhatalmazás folytán a legújabb kinvezett 600 tanító közül egyeseket, a háború tartamára, nem állami iskolákhoz osztott be szolgálatteleire. Zalavármegye területén Kehrman Mária Emerikét a katori állami, Tanai Erzsébetet a nemeszentandrásai róm. kath. Vuchetich Máriát a szelencehegyi közs. iskolához rendelte ki a miniszter.

— **Adomány.** Pollák Gyula 20 K-t adományozott a Vörös Kereszt csáktornyai fiókegylete javára, melyért ez uton is halás köszönetét nyilváníttja az elnökség.

— **Nyilvános köszönet.** A csáktornyai izr. nőgyelet elnöksége, a nőgyelet választmányának határozatából, a helybeli m. kir. állami elemi népiiskola szegény keresztény tanulói számára ruházat beszerzésére 100 K-t volt egyes kezeimhez juttatni. Amikor a fennnevezett nőgyeletnek ezen, a felebaráti szeretet irgalmasságából nyújtott adományát nyilvánosságra hozom, egyuttal fogadjja a nőgyelet mélyen tisztelt elnöksége és minden egyes tagja szegény keresztény tanulók irányában tanúsított nemesszívű segítők- és áldozatkészségükért egy a testület, nemkülönben a segítők részéről a legmelegebb köszönetet. Csáktornya, 1917. február hó 22-én. Pólyák Mátya áll. isk. igazgató

— **Éjjeli közrend.** Az ellenséges légjárművek esetleges támadásai következtében veszélyeztetett közrend megóvása céljából Csáktornyan az éjjeli őrszolgálat megerősítést nyer. A cs. és kir. katonai állomásparancsnokság ugyanis a városi éjjeli őrk mellé naponta 2 katonát rendel ki, akik az éjjeli őrökkel azonos jogokat és kötelezettségeket gyakorolnak. A megerősített éjjeli őrség feladatát a légi járművek megfigyelése is képezi, amiért az őrk a jelzések alkalmazására megfelelően kioktattatni fognak.

— **Vagyonkimutatás.** A Csáktornyan székelő Csáktornyai vidéki Tak. pénztár értékpapirokban 402619 55, váltókban 1118151 60, adólevelekben 144551 41, folyószámlán 55498 43 K-t forgatott. Betétkönyvecskékre befizettek 1239128 70, a heli betét üzletágnál a befizetések összege 24064 K-ra rúg. A részvénytőke 50000, a tartaléktőke 40400 K összeget mutat. A nyereség 33370 68 K-t tesz ki, részvényenként 25 (5%) K-t fizet a takarékpénztár, jótékony és közhasznú célokra 340 K-t fordít. Megemlítjük, hogy a takarékpénztárnál hadikölcsönre a felek 841500 K-t jegyeztek, a takarékpénztár maga 362 ezer K-t. A takarékpénztár a közérde-

ketleget abban a tekintetben is szolgálta, hogy a többi takarékpénztárral a közönség részére élelmiszkiteket: lisztet, tarhonyát, kóleskást, árpagyúgyot, kávé, vaj, sajtot, asztaliszivát szerzett be, melyből a pénstételeinek a 6%-os kamattörlesztésén kívül egyéb haszna nem volt.

— **Köszönetnyilvánítás.** Schubert Béla vasutitiszt és Tóth Dezső p. isk. tanár urak a f. hó 1-én rendezett kabareelőadásból kifolyólag 1364 K-t adtak át a városi előjáróságnak a hadban elesett és arra leginkább rászoruló özvegyek és árvák, továbbá a hadban lévőök teljesen vagyonatlan és arra rászoruló családtagjai közt leendő szétosztására. Az előjáróság úgy nevezett urak, mint rendezőknek, valamint a nemesszívű adakozóknak leghalásabb köszönetét nyilváníttja.

— **Az éjjeli világítás megszorítása.** Hatósági intézkedésre, a sénéhiányra való tekintettel, az utcák világítása megszorítást szenved. Ezerint Csáktornyan holdvilágos estéken az utcák és közterek világítása teljesen szünetel. Egy-é napokon, este 7 és fél órától, a szükséghez mérten teljesen korlátozott éjjeli világítást nyernek az utcák és közterek éjjel 11 óráig, amikor is az összes utcai világítás beszüntetendő.

— **Köszönetnyilvánítás.** A csáktornyai leányintézet növendékei által a múlt hét folyamán rendezett jótékony célú színelőadások jövedelméből a rendezőség 60 koronát volt szíves a csáktornyai izr. nőgyeletnek juttatni. A nőgyelet elnöksége ez uton is halás köszönetét nyilváníttja a nemes adományért úgy a rendezőségnek, mint a közreműködött növendékeknek. A nőgyelet ezen adományt saját pénztárából 100 koronára egészítette ki a ezen összeget a helybeli állami elemi iskolába járó szegény keresztény tanulók ruházatára fordította.

— **Megnyílt a csomagforgalom.** A postai igazgatóság intézkedésére az ideiglenes beszüntetett csomagforgalom február 23-tól kezdve megnyílt. Azóta magáncsomagokat valamennyi postahivatalnál fel lehet venni s továbbítani.

— **A 18 évesek tanulmányai.** Az 1895-ben született középiskolai tanulók, akik besoroztatásuk alkalmával tanulmányaik utolsóévi és utolsó évet végezték, min. rendelkezésre az osztályt előkészítő tanfolyamra fejezhetik be s osztálybizonyítványt, illetőleg érettségi bizonyítványt vagy oklevelet kapnak. Most újabb intézkedés történt, hogy ama tanulók, akik ezeken a tanfolyamokon az utolsóévi osztályt sikeresen elvégezték, újabb tanfolyamon érettségi vagy képesítő vizsgálatra készíttessenek elő. Ez a tanfolyam március 1-én kezdődik s április 14-én végződik. A tanfolyamra való tekintetből ezek a katonaköteles növendékek március 10-ike helyett április 18-án vonulnak be.

— **Állandó mozi.** A Rákóczi-utcai állandó mozgószínházban a mai előadások műsorának attrakciója »Az őrk hőn« dráma négy felvonásban — érdekesítő kiegészítő műsorral. Legközelebb Csiky Gergelynek »A negymama« c. vígjátékát adják, melynek szenzációja Blaha Lujza szereplése lesz.

— **Maximálják a tejáratát.** Az orsz. közéletm. hivatal elnöke, br. Kürthy Lajos, a tej árát is maximálni akarja. Ebben a tárgyban sürgős körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, hogy a tej árára vonatkozó észrevételeiket vele február közepéig közöljék. Kürthy báró a tej árát a köz-

gekben, vagy a termelőnél átvéve, negyben literenként 50, kicsinyben 54 fillérben óhajtja maximálni.

— **Importált belgamének.** A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület a kötenyestés érdekeinek előmozdítása céljából s arra való tekintettel, hogy a fedező ménék a háboru alatt nehezen voltak fiatalabb anyaggal helyettesíthetők, a német birodalmi kormány, illetve a belga General-Gouvernement engedélyével 12 darab elsőosztályu, díjazott belga-ardenni mént vásárolt meg Brüsszelben s azokat elsősorban zalamegyei gazdák részére áruba bocsátja. A ménék Belgiumból már utnak indítottak s e hét folyamán Zalamegyszegre, a hol a ménék eladása történni fog, már meg is érkeznek. Az eladás határidejéről levélben díjtalanul, táviratilag pedig fizetett válasz ellenében készséggel szolgál felvilágosítással a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatala. A ménék árára vonatkozólag azonban az eladás napja előtt felvilágosítással nem szolgálhatunk.

— **Pályázat nők részére.** A cs. és kir. kiségitő tartalékkórház parancsnoksága pályázatot hirdet irodistanói, ápolónői állásokra és felvev még cselédeleányokat is. Az irodistanó díjazása havonként körülb. 140 K. Az ápolónők, ha oklevéllel rendelkeznek napi 4 K. Az ápolónők, ha oklevelük nincsen napi 2 K. továbbá lakást, teljes ellátást, napi 50 fillér uzsona pénzt kapnak. A cselédek fizetést és lakást kapnak. A fizetés megállapodás szerint. Betegség esetén az irodistanóknak, ápolónőknak és cselédeknek ingyenes kórházi ellátás jár. Tizennyolc évnél fiatalabb nők nem alkalmatlanok. A pályázatnál elsősorban hadbavonultnak özvegyei, árvái jönnek tekintetbe. Az irodistanókkal és ápolónőkkel szerződést köt a kórházparancsnokság. Jelentkezni lehet minden délelőtt 10—11 óra közt a kórházparancsnokságnál Deák Ferenc u. 21 sz. alatt. Az állásokat mielőbb el kell foglalni. A cs. kir. Kiségitő Tartalékkórház parancsnoksága.

— **A dohányárusítás körüli spekulációk.** Mintáo a dohánygyártmányok forgalmának korlátozása folytán tapasztaltatott, hogy a dohányárusok a dohánygyártmányok eladása körül meg nem engedett visszaélésekkel élnek, nevezetesen, hogy dohánygyártmányokat csak bizonyos élelmiszkitek, tojás, vaj, turó, tejfel és több estélek beszolgáltatása mellett adnak át, a többi fogyasztóknak pedig nem adnak; dohánygyártmányokat az árjegyzékben meghatározott áraknál magasabb árakoz árúsítanak; hogy a dohánygyártmányokat egyáltalán forgalomba nem bocsátják, azt indokolatlanul felhalmozzák és a vevőközönséget elutasítják, a zsegrzségi m. kir. pénzügyigazgató megkereséssel fordult a hatóságokhoz, hogy a pénzügyörtséget a visszaélések felderítése körül való terhes munkájában támogassék a visszaélések felderítése körül, amennyiben pedig ily spekulációk tudomásukra jutnak, azokat minden egyes esetben a főigazgatóval közöljék.

Szerkesztői üzenet.

V. Pórlak. 19-én keletelt kártyáját 20-án kaptak. Olyan időben, hogy már mult vasárnap számunkban nem jelentethetők meg. Ebben a számban pedig hiába kösöltük volna, mert ma már február 24—25-iki dolgokra az olvasóközönséget figyelmenstetni nem lehet. Mások az ügy érdekében gyorsabb értesítést kérünk.

Sve pošiljke, kaj se tiče sadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya.

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sándora kam se predplate i obznane pošiljaju.

na hrvatskom i mađarskom jeziku izlazi društveni, znanstveni i pevačički list za pet
Izlazi svaki tjedan jedanput i to: svaku nedelju.

MEDJIMURJE

Pretplatna otkup je:
Na čelo leta K 12—
Na pol leta 6—
Na četvrt leta 3—
Pojedini broji koštaju 30 fill

Otkup se polag pogodbe i ful računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Glavni urednik:
MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlasnik:
STRAUSZ SÁNDOR.

Suradnik:
SRÁY FERENCZ.

Protuletai boji su se počeli.

Sněg se tali, šeregi su se počeli gibati. - 1200 ruskih zarobljenikov i 12 mašinastih pušakah pri Valeputu. - 1000 taljanov su naši polovili pri vipaskoj dolini. - Pri Ankre zvanom mestu je englez vekšu navalu počel, ali bez kakvoga haska. - Pri Šampanju su francuzi biti bili. - Na morju su podvodne ladje vu poslu.

Kak stojimo na bojnem polju?

(M. J.) Vu najveć městih, gde je tabor, se je sněg taliti počel. Zbog toga su se bitke opet vu vnoгих městih na novo počele.

Na ruskim frontu, pri Valeputu su naši šeregi 12 ga i 13-ga februara počeli navaliti na ruse, izmed kojih su polovili naši 1200 vojnikov i odzeli od njih 12 mašinastih pušakah i 6 štukov.

Velike bitke nigdi nēsu bile, ar je sněg tak veliki bil, da se vekši šeregi nisu mogli gibati.

Na taljanskom frontu je naše vojničtvo takaj 12 ga počelo navalu i vdrlo je vu taljanske jarkē. Pri vipaskoj dolini su naši vojniki više, kak 1000 taljanov vu suzanjstvo odegali, 10 mašinastih pušakah 2 štukov odzeli od njih. Vekše bitke niti na taljanskom frontu nisu bile, ar na visokih planinah se je stopram vezda počel sněg taliti.

Vu Francuzkoj se francuzi i englezi jako pripravljaju na veliku navalu proti nemškim šeregom. Pri Ankre zvanom mestu su englezi s osobito velikom jakostjom počeli navaljivati na nemce, ali ovi niti jedan korak daleko nisu pustili engleze blizo svojih jarkah. Medtem su englezi velike zgubičke imeli vu mrtvih vojnikov.

Pri Šampanju su nemci 15 ga februara francuze iz 2660 metrov dugi, i za njim stojeći 800 metrov široki jarek iztirali, 850 vojnikov polovili i 20 mašinastih pušakah odzeli.

Dok se na suhoj zemlji zbog snega nemreju vu vekše boje pušcati, dotčas na morju s velikim uspehom delaju pod vodom plivajuće ladje.

Veliku vnožinu engleskih, francuzkih i taljanskih ladjah se je prošli tijeden potonulo. Ne samo neprijateljskih orsagov, nego i ladje drugih državah, koji s nami i s nemcom nisu vu neprijateljstvu, nevupaju svoju mēstu ostavili, da jih nebi nemške i naše ladje prevrtale. Prevrtanje ladjah bude napravilo to, kaj 3 letah dugo s puškami nisu mogli šeregi dostignuti, tojest, da budu

francuzi, rusi i taljani sami posebice mir sklopili s nami i s nemcom. Na to budu jih podvodne ladje priilile. Ar iz nikud nemreju žito, niti nikakov živež, niti pak municije dobiti. Ako pak englez sam ostane, onda bude i on za mir prosil.

Nemec vu ruki držeć vuru, si lahko isračunati more, kak dugo bude francuz, englez i taljan kaj za jesti imel, pak kak dugo bude mu municija dosta. A bez kruha nije moći živeti, bez kuglje pak nēje moći streljati. Znal je nemški cesar, kaj je napravil, gda je svoju vnožinu pod morjom plivajuće ladje proti neprijateljskim ladjam poslal!

Amerikanske morske obale su pune s kajkakvami robami, koje nemreju vu Englezku, Francuzku i Taljansku poslati, ar se morske ladje nevupaju na put spraviti. Osobito poljeg morja ležeće željezničke stacije Misissippi zvane su tak napunjene s vagonami, da se gibati nemreju. Ovi vagoni su puni s sirovom robom, koje nemreju vu ladje izkladati, ar trgovečke velike morske ladje nečeju na put iti zbog pogibelji i straha.

Vu Mexiki se je opet buna počela proti Južnoj-Ameriki. Amerikanci vu tem nemšku ruku vidiju. Vlada američanskih južnih državah je srdita na Nemšku i na nas. Vezda se i ona pripravlja na boj i najprvije svoje trgovečke ladje hoće oboruziti s štukami i vojničtvo si skupljati. Ali to vu Ameriki teško ide, ar slobodni purgari američanskih južnih državah nisu pripravnii, da bi se vojuvali.

Vu prošlim tijednu su nemške i naše podvodne ladje opet blizo 40 neprijateljske ladje podvrtale. Putnike onih ladjah, koje su postale, pak nisu hotele pobegnuti, gda jih je zapovednik podvodnih ladjah opozval, su nemški i naši marineri podvodnih ladjah na čune i na druge ladje spravili i život jim mentovali, pak samo njihovoj ladju i blago na dno morja poslali. Koje neprijateljske ladje nisu hotele postati, onih putnici su svoj život izgubili.

Kuliko morskih ladjah se je prevrtalo, kuliko ljudih se je do vezda vtopilo i ku-

liko robe, municije i drugoga blaga se je vtonulo, pak kakovo je to vrédnost vu penezih bilo? — to se još nezna, ar niti nemško, niti pak naše vojno-zapovedništvo od toga jošće nije dalo iskaz. Svota bude strahovito velika, dok budu naši neprijatelji ipak previdli, da bude dobro za mir prositi.

Piesak i spirki.

U varošu se i piesak i spirki za ribanje po kućah nudjaju i trže.

»Već opet z voni. Sigurno hauzirer. Idi mu reći, da netrebamo nikaj!«

Pepica je van otisla, ali se hitro povrne i veli: »Stara gospa Kosovica je vani. Jeli trebamo spirka ili pieska?«

»A kam opet misliš?« — veli mati — »pogledni samo u špajzu, em je tam spirkov i pieska, da bi znjm moći bilo našega turna izvana i iznutra zribati.«

»Ali stara sirota zlo izgleda« — veli Pepica — »mora betežna biti.«

To je bilo dosta, za Križekovičino kak puter mehko srce genuti. »Kaj je betežna?« — pita — »Siromaška žena! — Dakato, da nam je treba spirkov i pieska. Kaj tak dugo spitavaš? Em znaš, da ćemo u ponedeljak poda ribati, a k tomu čoviek nema nikada dosta spirkov i pieska. Odmah ju posovi nutar, ja iza toga denem juhu topit, a jabučnjače mora takaj još nekaj biti u ormaru od včera. Bog zna, jeli je sirota još danas kaj jela.«

Ona otide u kuhinju, za da metne juhu topit. Gospa Križekovica je već lieta od siromaške starice kupovala pieska i spirke te joj je i davala od obeda ostanjke. Stara Kosovica je bila siromaška vdovica, koja je tum trgovinam sebe i svoju betežnu kćerku teško održavala. Najviše pak je pri gospoji Križekovici u milost došla tim, kak je svojim psom Flokom, koj je šujom zajedno vlekeli spirki i pieskom natovarena kolca, postupala. Gospoja je često kroz oblok opazivala, kak je svojim psom dobivene ostanjke od svojih mušterijah dielila, kak je, kad je nesla svoju robu gore u tretji kat, na psa pred kolci metnula gunja, a i pod noge mu

i kak joj je pes za to zahvalno ruke lizal. »Tu se mnogi mogu neka naučiti!« — rekla je gospa Križekovica — »ako ova tako postupa živinčetom, kak onda stoji s nasom dužnosiju neprama siromakom, koji su ljudi?«

Medjutim je stara Kosovica uljudno pozdravivša stupila u kuhinju. To je bila stara izmučena ženka, kojoj se je na robavem licu videlo, da je puno toga pretrpela i dosta betežovala.

Gospa Križekovica se je preseuvela nad staričinim sloizgledanjem, te joj ponudila da sedne, a onda reče: »Je, a kaj je s vami gospa Kosovica! — Vi se nigde nedate videti, a ja trebam pieska i spirke kak svakdanjeg kruha, od drugoga pak to neću kupovati, k tomu smo si mi odviše stari poznanci i skupirgovci.«

Stara na suhom zakaslija i veli: »Betežna sam bila betežna... ali ov krat me je pošteno imalo, već se nisam nadala, da ću se ustati. Bolo me je, kak noro, a sapu mi je zapiralo kak stari lukujasti mieh. Ljudi su rekli, da neka idem u spital, ali to je hitro rečeno. A kaj bi iza toga moja Lencička diečeta, moj kript? Ovak sam se u postelji ležla, pak sem si misliła: gospodin Bog ipak nebudé mogel mirno gledati, kak oboje pogibamo. I izbilja, gospodin Bog me nije ostavil. Moja suseda Panička mi je u pomoć priskobčila; ona mi je doktora dopeljala, juhu mi je skuhalo i pohadjala me je, kad joj je samo bilo moguće. Ta Panička je pravi angel. Samo je škoda, da je baš takova sirota kak sam si i sama. Ali nije li to tim lepše, ako sebi vtrgava a drugomu pomaže? — Samo mi neka još netko reče, da nema dobrih ljudi na svietu! Barem ja sam imala uvijek sreću, da sam se na dobre ljude namierila. Dakako da je savietovanje i čin razlika. Kakove sve saviete sam već dobivala, poslie kak mi je muž umrl, da nek moju kćerku Lencičku, toga kripla predam u savod nezisliečivih, jer ću se onda sama laglje uzdržavati i kroz nevolju proturavati. A kak se more jednoj materi samo tako savielovati. Pak makar moja Lencička nemre jednom rukom i nogom gibati, tak je ona ipak moje jedino veselje, pak kad na večer od diela trudna domov dojdem, tak se morem barem šujom porazgovoriti, pak pucka je usprkos svojoj nevolji više krat tak dobre volje, kak da je iz plesa došla.«

»A kaj mi je nedavno Fučkarina za tolnac dala! Vi ste bedak — je rekla — »da se tak mučite i kinite. Da sam ja na vašem miestu, ja bi gospodski živila. Miesto pieska i spirkov bi ja metnula Lencičku u kolca, ona nebi trebala prosjačiti, kad bi ju ljudi videli, svaki bi joj nekađ dal. Vi bi dobili na taj način deseterostruko, a nebi se trebali mučiti.«

»Sad si samo ueka to premisle, ja da neka učim moje diete prosjačiti, moju Lencičku, koju sam uvijek doma kakti frajlu držala, samo da ćim kasnije preporna svoj nevoljni stališ. Ne, ne, Lencička, dok ja živem, nečeš trebati prosjačiti. — No, ali toj sam povedala, stum sam se zagrabcé vozila. Ta si nezatekne ono sve za xrcalo, kaj sam joj rekla.«

Debele suze su joj padale niz lica pri misli na njezinu Lencičku, kojoj ipak neće dobro iti, kad nje ne bude.

U to joj gospa Križekovica metne juhu na stol i veli batriveča ju: »No, no, gospo-

din Bog će se već dalje skrbeti. Ovde sam njim tri strukle zamotala u papir za Lencičku, a tu pak vami je kup piscečih i tobacch kostih za vašega voanoga pomogata Floka, to bude on rad hruštal.

Starica stapa glavom. »Taj netreba više kosti — veli žalostno.

»Kaj? Zar je mozbit poginul? — zapita pomilovano Pepica.

»Nije poginul — veli žalostno starica — »ali sam ga morala vkraj dati. Kaj pak bi bila čineča? Em sami nismo imali dosta za jesti. Jedna vdovica u predvarošu ga je vzela; tam mu je dobro. Baš je jedna vriedna pošlena žena ta vdovica. Bilo mi je teško ga vkraj dati, moru si misliti; već deset godinah vlečemo na istom rudu po lietu i zimi, po vručini, deždju i sniegu; moreju si misliti, da se u to vrijeme čoviek s takovim kameradom sprijatelji, pak makar je isti i samo niemo živinče. Kad smo znali skupa naša kolca po ulicah vleči, znala sam mu našu cielu nevolju izpriповiedati, a on me je svojemi velikemi očmi tak mudro gledal, kak da svaku rieč razme i kak da hoće reći: da ja samo znam govoriti.«

»A kad sam se u jutro iz postelje stala, već je on stal pri postelji i veselo mahal s repom. Ide Flokec gledat van, kakovo je vrijeme, sam mu znala reći, a on je odmah biežal k obloku te je svoje tace metnul na policu od obloka pak je van gledal. Ako je bilo liepo vami, onda je veselo zalajal i repom mahal, ako pak je bilo grdo, onda je hrčal i mrmlal, kak da hoće reći: »Danas čoviek nebi niti psa po takovem vremenu van tial.«

Dok je to sve izpriповiedala, posrkala je i juhu, koju joj je gospa Križekovica u tanjur nalejala, zalim se je ustala i liepo zahvalila, a onda u odhodku rekla: »Je, je, sad više nedohadja Flokec u jutro k mojoj postelji, sad si morem sama moja kolca sa spirki i pieskom tegliti, dok mi gospodin Bog dihanje nezapre.«

Gospa Križekovica pogleda Pepicu, a ova glavom kimne, kak da je materine misli pogodila.

Gospa staricu malo zaustavi i veli: »Znate kaj Kosovica, ja bi već oddavna si željela takovoga psa imati, kak je vaš Flok, ali vi ga morate na koštu uzeti, jer naš kuće gospodar netrpi pse, ona udovica, pri kojoj je sada, vam ga već natrag dađe, kad se od ovud isselim, onda ga već k sebi vsemem; ali to ne bude tak hitro, da bi se od ovud kam drugam preselila,« primetne batriveči: »Evo vam dvadeset forinti za psa!«

Starica Kosovica je hotela protestirati.

»Ne, ne, to je med bračom vriedan — veli gospa Križekovica — »Moj sin Karlek je rekul, da je taj pes nekakova osobna, riedka pasmina, a on to kakti jagar razme. Ali to vam velim, da mi Flokecu nečete nikaj vtrgavati, na krajcar netrebate gledati, je netrebam guravoga psa!«

Med suzami i jezero zahvalnosti, vzela je Kosovica novce, koji su za nju bogatstvo znamenovali, ostavila nekoliko spirkov te je odspešala dole po štengah.

Poslie nekoliko dni dojde Kosovica opet k gospodji Križekovici. Ona je gore sobom dopeljala Floka, kojega je dole ispod kolcah odpregnula, tu je moral svoje kušnte pokazati, sedeti kak čoviek, skakati kroz ruku i pokazati: kak govori pes, a na zadnje milostivoj gospodji ruku kušnuti. To

je on sve s veseljem učinil, kak da je znal kakaj to sve biva.

Zato pak je onda dobil ostanjke pečenoga guške za zajtek od gospoje Križekovice.

Toga dana je gospa Križekovica i njezina kćerka Pepica bila tako zadovoljna i dobre volje, kak da su glavni zgoditak u lutriji dobile.

Boli siromašnoga čovieka ublažiti, daje mnogomu nutarnje zadovoljstvo.

Dakako da mora na to čoviek unutar-nji negon imati a ne pretiljen biti, ili to činiti iz samoponosca kakti farizeja, da tobac preteče ovoga ili onoga dobročinitelja, te se pred svietom kani pokazati boljim od njega. Takov onda nečati nutarnje zadovoljstvo i skromnost, već gisdu pred svietom.

Ljudi dobrega srca moraju već od djetinstva po svojih dobrih reditajih, i primetrom i činom biti vodjeni.

Em. Kollay.

SVAKOJAČKE NOVOSTI.

Englezki glad bude mira napravil. Još i englesi sami prepoznaju, da nemci pravo imaju se tak braniti s podvodnami ladjama, kak se sami hoćeju. Barem englezki političari zmirom krečiju, da preobladali budu nemške podvodne ladje, ali do vezda su još ne iznašli nikaj takvoga u Londonu, skim bi ove glasovitne ladje vuništiti mogli. Neutralni orsagi nečeju reskerati svoje ladje koje su dovezda vun drbale iz terjavke pečenoga kovanja Engleziji, sad samo svoje ladje mora tirati na morje, gde nje smrt čeka. Svaki dan nezmernoga blaga zgubiju i na morju već akorom nikakvu jakost nemaju. Drugač pak već se jako pozna, da puno menje municije i stroška imaju, kak su do vezda imeli. Poleg toga samo mora mir doiti, jerbo Englesija ne bude mogla to vun strpeti.

Niti jednu podvodno ladju su ne vuništiti. Englesi još zmirom senjaju od toga, da mogući budu uvarne podvodne ladje preobladati i vuništiti. Od toga nikaj nečeju pisati, koliko ladjih njim nemci potopiju. Tak misliju još, da za kratko vreme opet sve ladje segurno budu mogle po morju voziti.

Jako se budu englesi stēm vkanili, ako stēm hbeču naroda vumirati, da zatajiju velike zgubičke na morju i da stēm toboc kazujuju narodu, da nikakve nevarnošća je već ne na morju. Do vezda od februara prvoga još niti jednu nemsku podvodnu ladju su ne englesi ili drugi neprijatelji vuništiti, stēm menje pak su koju zaplenili, kak to engleske novine pisaju i lažeju Svaku ladju, koja je dovezda na zaprto mesto došla, vuništiti su nju.

Velika zadaća čeka Engleziju. Henderson englezki minister nekbi minuci dan govora je držal vu Manchesteru:

— Tak ćutimo, da vu bližnji meseci velika zadaća čeka nas i naše saveznike, takva zadaća, kakvu smo još dovezda ne imali. To ja naprē vidim i naprē ćutim. Jako se vkanjuvaju naši neprijatelji, ako to misliju naši neprijatelji, da njih vu bližnjim vremenu nebudemo preobladali. Svi moramo za domovinu trpeti, najmre pak svaki pravi englez vu stroško jako mora šparati i menje jesti. Samo tak moremo još jedno leto vovjuvati, ako nam ne bude strošek s falil. Ovo leto konec bude boju i mi ga budemo zadobili.

Dakle englezi nas su na smrt odsudili, mi bi bili morali od glada poginuti, sad su sami u takve akripcce došli, ministri već opominaju naroda, da menje mora jesti, kak je dovezda. Po engleskim računom mi bi već barem pred leto danom bili morali od glada koturati se. Sad su sami straho od toga, to pak se pripetilo bude, jerbo su oni naše ženske, starce i decu na smrt odsudili, tak sad nemške podvodne ladje s njimi delaju. To su si zaslužili. Nemci i naši saveznici ponudili smo njim božjega mira, ali oni ne su to šteli. Sad naj vidiju i naj trpiju glada. Nam, ako nam Bog dobro letinu da, opet bude dosta stroška i opet nebudemo gladuvali, kak smo niti vezda ne.

Szurmay honvédsaki minister. Hazai Samu bivši honvédsaki minister jednu računu službu je dobit i već se je odselil u Beč. Károly kralj Szurmay generala je u Usok klanjcu sbil ruse, koji su po ovoj bitki morali ostavili Karpate, Szurmay ostavil je fronta i već je u Budimpeštu došel, gde je najpredi grof Tisza Istvana pohodil. Hazai minister u Lošoncu je bil zeb-rani za adegata, sad se je poleg nove službe zahvaliti moral. Lošonc varaš Szurmayu bude ponudil mandatura.

Turska mišalovka rusom. Na kaukazskim frontu rusi veliku navalu su počeli proti turskomu 'eyomu krlu. Ovu navalu su turski kanoni nazat sbili. U drugoj navali rusi su vdrli u prve turske jarke, ali za kratko vreme su nje turčini vun sbili. Stare pozicije nazat su zadobili turčini. U tretjoj navali vu takvu mišalovku su dobili ruse, da koje su ne postrelali, one su sve zarobili. Poleg toga čeli ruski front nekoji kilometar se je nazat potegol i dobro napravlene jarke su turčinom ostavili, koji su u jarkah vnogo svega našli.

Amerika još neje poručila boja. U Ameriki dve partije su, jedna mira hoće druga pak boja. Wilsona jedna i druga partija meša. Wilson je zadnjič tak rekel, da od toga visi mir ili boj, kak se budu nemške podvodne ladje sponašale na morju. Ako isbilja američanske ladje budu nemci potapljal, onda mora boj biti. Nemci pak su već dosta američanskih ladjih potopili, ali Wilson još se ne žuri, da bi njim boja poručil, jerbo zna, da nemci se stoga samo smejeju. Amerika već nemore na vešku škodu nam biti, kak je do vezda bla. Ali poručil boja, ali ne, nemci nebudu nikoga pitali, čija je ladja, nego nju pošleju tam odkud više nebudu nazat došla.

Na Balkanu. Pri Dunaju čele dane traja kanonerska bitka bez svakoga uspeha. Po vremenu menjše pešičke bitke su. Rusi svaki dan probaju prek smržjene Dune dojti, da vu Dobrudžu vdereju. Do vezda navék su je nazat sbili. Naši kanoneri još podjednoma strélaju Galaca i morsko postajališće.

Na Szereth liniji samo dvanajstoga i trinajstoga su menjše bitke bile, vu kojih neprijatelj opet su nazat sbili, od potlam samo menjše kanonske bitke su, drugač pak je mir.

Na macedonskim frontu bulgarske i nemške čete neprijateljsku navalu višeput su nazat sbile i neprijatelj moral je nazat vu svoje pozicije oditi. Englezi, francuzi i talijani opet su kanili fronta predrti, ali samo velikoga zgubička su postigli, drugo pak nikaj. Tam je već opet takov položaj, da Monastira nebudu mogli dugo držati. Iz Mo nastira vnogi prek k našam četam skočiju.

† Kollay Emanuel je vumrl.

Žalosten glas dajemo našim čitateljem na znanje. Naš vredni, prestimani i jako oblubljeni, dober, stari suradnik gospodin Emanuel Kollay, ludbreški doktor je 16 ga februara vumrl.

Ov žalosten glas svakoga čitatelja naših novin i svakoga medjimurca zanima i vu srcu dirne, ar je smrt E Kollaya veliki zgubiček za svih nas, koji smo njegove lepe povučljive štive vre trideset ljetah dugo vu našim novinam čitali.

Njegov životopis smo vu letošnjem našem kalendaru opisali Tam smo vidli, da je on do svoje starosti, a vezda znamo, da je do svoje smrti bil i ostal pravi medjimurski školnik, uavučitelj i steni dobročinitelj medjimurskoga puka.

Ni je on do kraja ostavil nas, ar njegvi navuki za navéke ostaneju med nami, a njegov spomen vu srcih naših. Čitali budemo još nekoliko letah njegve štive vu našim novinam i vu kalendaru, ar nam je pred smrtjom svojem vnogo pripovéstih poslal. Bog mu daj na drugim svétu vekivečni život i blaženstvo, a na zemeljskoj nizini mir i pokoj!

Njegva rodbina vu sljedećim javi smrt prestimanoga gospodina Kollaya:

Tužnim srcem javljamo svima rođacima prijateljima i znanc na prežalosnu vijest, da nam je premih brat i surjak gospodin Emanuel Kollay liječnik u petak dne 16. veljače o. g. u 8 sati u večer nakon duge bolesti u 78 godini života svoga providjen svetootajstvima umirućih, blago u Gospodinu preminuo. Tjele premilog pokojnika blagosloviti će se u kući: žalosti u ponedeljak dne 19. veljače u 10 sati prije podne i sahraniti na ovomjesnom župnom groblju. Svete zadušnica čitati će se dne 20. o. mj. u 8 sati u jutro u župnoj crkvi. U Ludbregu, 16. veljače 1917. Jeronim Kollay, svećenik. Levin Kollay, župnik u miru braća. Josipa Kon rođj. Kollay sestra. Mr. ph. Josip Kon, ljekarnik surjak Lahka mu zemlja!

KAJ JE NOVOGA?

Pesma tugujuće žene.

Neznam, kaj bi rekla
Od velke žalosti?
Tu žalost ne moći
Zpisati za dosti.

Skorom pol tri letah
Strašen tabor traja,
Jošće nigdo nezna,
Gda bu čemu kraja.

Ako premišljavam
Na svoje življenje,
Protuletje dojde,
Kakvo bu trpljenje!

Makar malo polja
Obdelat se mora,
Lani malo zraslo,
Prazna je komora.

Koj pak vnogo ima,
On se s onom štima,
Puni su hambari,
V štali marha fina.

Nema on to srce,
Komu kaj pomoći,
Pak makar se žena
Kak god jako muči.

Prva zima mu je
Vu Karpatih bila,
Druga, i ta tretja
Srbija i Albanja.

A ja domaj tužna
S dečicim se mučim,
Te drage težake,
Foringaše plačam.

Muž mi uvék piše:
Naj na zdravje pazim
Sebe pak i decu
Dobro naj opravim.

El da on to nezna
Kakva tu dragoča,
Da ja ovo nešom
Nikak nit moguća.

Opet dimo piše,
Da v listu, da v karti
Ne moći zpisati,
Kakvo zlo on pati.

Čsomaga mu pošljem
Nemre ga dobiti,
Za penez pak nikaj
Nemre si kupiti.

Kaj si tužna žena
Pomorem ja sama,
Muž je v Albaniji,
Deca su još mala.

Vi dčovjke mlade,
Budite sterplivne,
Gdo komu sudjeni
Zato joj ne zgine.

Ah Bože ljubleni!
Kakva su nam ljeta?!
Oh Majka Marija,
Z miri toga svéta!

Alsódomboru.

H. R.

— **Katastrofa postigne saloničkoga šerega.** Ruske novine pišeju, da englezi i francuzi jako vu zločestim položaj dojdeju vu Szaloniki, jerbo nikaj nebudu mogli njim voziti po Adria morju polek podvodnih ladjah. Vu Szaloniki više rezpravih je bilo svrho toga med generali. Ako na Medjuzemeljskim morju vu veškim broju se budu kazale nemške podvodne ladje, onda vu Szaloniki stojeći šeregi vu kritičen položaj dojdeju. Antant sad tak špekuléra, da bi po suhim mogel njim voziti municiju i stroška, najmre pak prek Italije. Ali do vezda još nikaj su ne vun izšpekuléráli.

— **Kak opravljaju englezke ladje dimo.** Iz Amsterdama pišeju, da dvé englezke ladje napujene svakojačkim stroškom za probu odisle su iz Imuidena proti Engleziji. Po čelim putu englezke taborske ladje budu nje sprejavale. Englezi to nakanenje imaju, da sve vu Hollandiji za ostajuće ladje vu jeden čoport spraviju i s taborskami ladjami budu na nje pazili i onak dimo spravili.

— **Na talijanskim frontu.** Na čelim frontu kanonerske bitke trajaju, samo na Karst bregu je jakše stélanje bilo. Februara petoga vu velikoj megli i kmici talijani iznenada su počeli šturmati vu više mestah. Sveposud su nje naši nazat sbili i niti jeden koračaj ne napré pustili. Talijani dosta velikoga sgubička su imali k tomu pak više su njih polovili.

— **Zrakoplivci vu Macedoniji.** Vu Vardar dolini došta oštro kanonerska bitka traja. Na ovoj liniji samo negda se pešičke patrole zideju. Jednu neprijateljsku kompaniju, koja je od Serresa na zapad štela napreduvati, kanoni su ju nazat pretirali. Najviše vojujeju vu ovim vremenu zrakoplivci. Koenički stražamester na bitolinokoj dolini štelil je doli jednoga neprijateljskoga zrakoplova. Zrakoplov odzaja za linijom je doli opal. Dva zrakoplivci su mrtvi ostali.

— **Dotoplene ladje.** Ov mesec devetoga samo pred Englezijom su nemci potopili sedem veških i tri menjših ladjih koje su željezo i pšenicu štete vu Engleziju pelati. S vun toga još dvajstetri paroladjah i osem ribarskih ladjah su spustili na dna morja.

Englezi moreju misliti, da nemci nikaj se ne šaliju i ako bude to nadalje tak išlo, niti jedna ladja nebudu ufala vun na morje.

Englezija samo na jeden ili dva mesecov ima kruha i to jako na ošpitno. Ako sad ladje nikaj nebudu mogle dovažati, Englezija, kakti otok na morju, jako šletno bude probala, kaj je to — glad. Savezniki nikaj njim nemoreju pomoći, najmre pak rusi ne. Od Italije neje se vredno spominati, jerbo tam je već tak šfalila kuruzza, da nemaju iz česa polentu kuhati. Sama bi nucala pomoć. Vu talijanskim već krečiju, da dosta je bilo od boja.

— **Englezija vletit hoće zahlučiti boja.** Hodge englezki težički minister mičući četrtak govora je držal vu jednom varšu, vu kojoni je obećal, da za kratko vrem

ve trgovačke ladje s štuki budu oboružene. Antant sad čelu moć bude skazal, da stēm os ovo leto zaključu boja.

— **Vu Berlinu su zadovolni s podvodnami ladjami.** Iz Berlina pišeju, da su lam jako zadovolni spodvodnami ladjami. Niti najmenje su nē mislili, da bi ove male podvodne ladje tak vu strah mogle zeli čeloga svēta i da bi tak velikoga kvara mogle delati neprijateljom, kak dē:aju. Još se nezna točno, kuliko ladjih su do vezda potopile, jerbo još je nē svaka podvodna ladja dimo dosla ili pak prijavu poslala.

Samo jeden dan su tridesetdvē jezer tonnih vuništile. Pokedob pak od svih englezkih ladjih šestdeset procentov vojničtvo stuži, četerdeset procentov trgovačkih ladjih pak su već polovicu nemci potopili, moremo si misliti, kakov kvar je to Engleziji, ako ji samo jeden dan tuliko potopiju.

Jeden nemški professor računal je, da Englezija vu trgovačkih ladjah vu penezi jezeropetsto milijun markov je sgubila. Do konca 1916 ga leta englezka trgovačka flotta tri milijun tonnih je izgubila. Tuliko pak nemoreju znova napraviti, da bi ovoga nezmernoga zgubička nastavili mogli.

K tomu pak nezmerno svakojačkoga blaga se je vuništilo, vu penezi niti računa neznamo, kuliko bi to moglo van sbili. Popriliki samo tuliko znamo, da dvēput tuliko je ovo blago vrdno, kak su ladje vrdne, koje denes desetput tak veliko čenu imaju, kak su pred bojom vu mirnim vremenu.

Vu Engleziji jako su serditi, da nikaj takvoga nemoreju iznajt, skim bi se proti podvodnam ladjam braniti mogli. Od potlam, kak se je oštreši boj počel na morju, neprijatelji još niti jedno nemško podvodno ladju nē su mogli vuništiti ili pak zaplieni. Englezkim mjernikom velike svote obečueju, ako nekaj takvoga zmisliju, skim bi se mogli proti ovam ladjam braniti. Razmi se, da nebi obečovali nikomu velike peneze, ako bi već imali nekakvo stvar proti podvodnam ladjam.

K tomu pak su još i od toga straho vu Engleziji, da nemci još i nekakvo drugo stvar iznajdeju predi, skim još vekši kvar budeju mogli delati na morju. To smo pak višeput već vidli vu ovim bojnim vremenu, da nemci vu svakim položaju su kunjštnesi, kak englezi i francuzi. Naprimera nemci puno bolše štuke, zrakoplove i podvodne ladje imaju, kak naši neprijatelji. Nemški vodji bolje su svezbani, kak neprijateljski i t. d.

Najbolje pak su od toga straho englezi, da je nemci čisto obkoliju i do kraja jih zapreju od svēta. Ako se to pripeti, onda za kratko vrēme englezi gladuvali budu, jerbo doma niti za par mesecov nēmajū stroška. To pak predi bude, kak nē.

— **Junačka smrt.** Oči nam moker zastor pokrije, kada nam od bojnoga polja žalostna vēst dojde. Tužno nam je srce za svakoga oca ili sina, koj na bojnom polju dičnu smrt podnese, jer za svakim članom nas ga je menje. Žuhko se plače sirota Mihóci Kata vu Dravasikósu, koja je sledeci žalosten list dobila: »Jednoga žalostnoga glasa vam moram na znanje dati, ali nemojte zgubiti zaufanje vu dragoga Brga. Mihóci Balázs vojniki, pri 76 tom regimentu v 2 mašinpuškeodjelu, koj je 1911 toga leta za soldata ostal, je 1917 toga leta januara 19 toga od granata smrtno oranjen, svoju dušu, za našu domovinu magyarsku, dično spustil. Zakopan vu Ivangradu pod nume-

rom 59. Mir gosponov nek bude s njim. I ja som dēlnik vaše žalosti. Babica György táboraki plebános. Vu njenoj velikoj žalosti ujoj i mi izrazimo našu sućut.

— **Bavarski minister od konca boja.** Grof Hertling bavarski ministerpredsednik govora je držal vu kojem je tak rekel, da na svaki način dokontaktati moramo tabora. Tabor već nebude dugo trajal, ako neprijatelji poleg podvodnih ladjah nebudu mogli municiju i stroška dobavlati po morju.

Dakle ako zaključiti hoćemo boja, onda sve pute moramo na morju zaprti, to pak mogućni budemo s našom podvodnom flottom. Svrho toga hoćemo zaključiti boja, jerbo dosta mercvarenja je bilo do vezda. Sve nam tak kaže, da se preblizavamo k miru. Istina, da pred koncom još strahovitne borbe budeju, ali i ove strahote moramo preterpeti, kak smo i druge.

— **Šest englezkih šturmh.** V pondeljek vu xorji oštre i kervave bitke su bile med Serre i Ancre obćinami. Šestput su se englezi navalili na nemške pozicije. Sve šestput su je nazat sbili. Popoldan su počeli englezi strēlati nemške pozicije i na večer već su tak cureli granati, kak deždj. Na večer nemci su sprazniti morali jednoga jarka, jerbo već je nē bilo moći premagati ogoja. To su englezi nē spazili.

Na večer med devetom i desetom vum su englezi pervič išli na sturmu. Kervavo su je nemci nazat sbili. Ravno tak su zisle i druge sturme na ovim mestu. Ob jedenajsti vuri četritput su se navalili na nemške pozicije. Sad su vnoo mašinpuških naperili proti nemcom. Vu ovi sturmi tak blizu su dosli, da su nemci sbajone-tami morali se braniti. Engleze opet su prefirati i trideset su njih zarobili s jednim offi-cirom. Zatam su opet počeli oštro navalu blizu Serre.

Okolo polnoći vu bēlih kapenkah su vdrii vu nemške jarke, odkud su je nemci sgranati nazat sbili. Vu ovi navalu strahovitnoga sgubička su imeli englezi vu mrtvih, vnoo pak su njih polovili. Vjutro ob četrti vuri su šestiput počeli napredovati, ali ovu navalu su već štuki širom rezbili.

Nemški vojniki vu ovih bitkah jako hrabro su se sponašali i neprijatelju veliki kvar i sgubiček napravili.

— **Hindenburg bude zadobil.** Vu Englezkim pred bojom nikakvih stelingih nēje bilo i samo on je soldat bil, koj se je svojvoljno javil. Sad su već i tam zakona napravili, poleg kojega svaki mora soldaciju služiti, koj je za to sposoben. Moraju pak poleg ovoga zakona do petdeset lét. Poleg ovoga zakona pišeju englezke novine, da vu prvi liniji nē su tak potrebni naroda, kak na selah i vu fabrikah. Ako nebudemo mogli dosta težakov skup spraviti, onda Hindenburgova politika bude tabora zadobila, barem kuliko god milijunov oblećemo vu soldacki mundér.

— **Jakobsen kapitan na jedni podvodni ladj.** Jakobsen kapitan na Thor zvani ladji čelirinajstjezer metercentov mašće je pelal vu Engleziju. Na putu nemci su mo potopili ladju februara četrtoga. Dvajstiosem marinerov su na čune na klali, kapitana, njegovu ženu i dēte pak je nemška podvodna ladja sjobom zela, na kojoj su jeden čeli tijeden bili. Ov kapitan je povē dal, da na putu blizu Englezije jedno ori-jaskoparoladju su storpedom potopili. Ladja je municiju dopelala iz Amerike. Ladja je s

takvomu moćjom eksplođerata, da se je odmah na čeli okolici morje sbrkalo, pak i podvodna ladja se je od strahovitne eksplo-dacije pokvarila. Na Severnim morju također su nastavili jedno ladju, koja je proti Engleziji išla. Kapitana su zarobili, matrose su pustili, ladju pak su prevrtali. Potlam su još jedno englesko ladju vuništili. Kapitana vu Helgolandu su deli doli iz ladje. Na ladji dobro su snjim baratvali i dosta jesti su imali. Od podvodne ladje zapovednik na sadnje svakojačkom igraćom nagradit kapitanovu pucku. Potoplene ladje vrdne su poldrugi milijun, kaj pak je nanjih bilo, prek dva milijun font sterlingov.

— **Englezka bomba za Kutelamaru i Bagdad.** Jeden turski officir je pisal sledeće rede iz Kutelamare.

— Jeden tijeden sem već vu Kutelamari. Englezi već više mesecov jako se prevravljaju ktomu, da Kutelamaru odnas prevzemeju. Svu soldaciju iz Indije i Velike Britanije koju tam ne aucaju za veliko silo, sim su spravili k tomu pak više željeznic su napravili. Više mesecov vdiraju na ove tvrđovine i najbolše vojnike su alduvali. Uspeh pak je to, da denes puno dalje su od toga, da Kutelamaru zadobiju, kak su odpočetka bili. Mi smo sigurni vutem, da ovdí ravno tak budo shodili englezi, kak su pri Dardanelli. Fallahie linija čisto nam je vu rukah. Od Kutelamare na poldan nekoje jarke smo spraznili i ovdí veliki zgubiček zrokuvali englezom, koje smo obkolili. Okolo Kutelamare i na okolici stojeće tvrđovine se su nam vu rukah. Englezi tak misliju, ako Kutelamaru zadobiju, onda i Bagdad njim dojde vu ruke. Nēje već dalko on dan kad previdli budo egtez, da opet su se pre-računali.

— **Kuliko neprijateljske zemije smo prevzeli.** Jeden glasoviten magjarski mjer-nik računal je, kuliko neprijateljske zemlje smo prevzeli do sadnjega januara ovoga leta. Poleg njegovoga računa postiosetdeset-sedem jezer kvadrat kilometrov imamo vu rukah od neprijateljskih orasgov, tojest dva-put tuliko, kak je čela Magjarska i Horvatska zemlja. Naproti tomu naši neprijatelji od nas i od naših saveznikov samo trideset i dvē jezero kvadrat kilometrov zemije su zadobili. To pak je proti našemo plienu skorom nikaj nē.

Front sad tak stoji, da nē nam je potrebno za ov mali falacćek zemlje se boriti, kojega neprijatelj itak ostavil bude, kad dojde za to vrēme. Dosta smo moćni ktomu, da bi ga mogli odovud vun stirati, ali za vezda nam je to nē potrebno, jerbo predi drugoga cilja moramo postići. Kad to postignemo neprijatelj sam bude rad ostavil ova mēsta, ako nebude štel, da ga obkolimo i čelo tamošnje vojničtvo zarobimo. Već je nē vrēme dalko, da se i to bude pripetilo.

— **Francuzi nas plašiju.** Francuzki minister Lincze na jednim spravišču rekel je, da za dva mesece tuliko nemških podvodnih ladjah budu potopili, da se čeli svēt čudil bude. Tak budo na morju pazali, da niti jedna nemška podvodna ladja nebude ufala vun na morje. Sad budo veliko ošćen-siva počeli na morju i sve nemške ladje vuništiju.

Lēpo je to tak, kak je francuzki mi-nister rekel, ali to nēje povedal, kak kaniju

to napraviti. Bračas se bude celi svet ćudil za dva meseca, ali sigurno ne francuzkim ladjam, neg nemakim podvodnim ladjam.

— **Dot mitijun frankov.** Vu francuzkim orsackim spravišću jednoglasno su odredili, da za svako vunišćeno ili zarobljeno nemško podvodno ladju petsto jeser frankov nagrade bude dali.

Tak mislimo, da nebudo jako preteršili orsacku kassu etem, jerbo kak su do vezda niti jedno ne vuništili ili pak vlovili, tak niti odvezda nebudo.

— **Kanonske bitke na macedonskim frontu.** Med Vardar i Doiran vodami dosta oštre kanonske bitke trajaju. Najveća bitka od Stojakovo na poldan je bila, gde skorom svaki večer tak curiju granati, kak tuča. To jedno vuru traja i onda prestane. Na drugih linijah takodjer samo stuki se glasiju med vremenom.

— **Na smrt odsudjena Englezija.** Englezi sami prepoznaju, da tak na morju, kak i na suhom svigdi se nemci počneju nekaj delati, druge države samo za nemci probaju sve. Svrho toga niti misliti je ne moći na to, da bi još dugo mogel boj trajati. Nemci od dana do dana takvo pustolovinu delaju na morju, da to neje moći dugo sderžati. Englezija sama vu ovim boju prek četiri milijun tonnih je sgubila, ov zadnji ti jeden prek stojezer je sgubiček. Videti je stoga, da takve sgubičke niti jedna država nemore dugo sderžati. Tak se bude pripetilo, da cela englezka trgovačka flotla se bude vuništla, ili pak Englezija presiljena bude ladje doma cuvati.

Ako si to izvoli, onda čisto bude zaprta od sveta. To tuliko siamenuje, da sama sebe na smrt odsudi. Istina, da i takvi glas se čujeju, da Englezija za šest tijeđnov preoblada nemške podvodne ladje. Već je i točnoga terminuša napravila, kad se bude to pripetilo. Točno marcuisa 29 ga.

Znamo, da je već jedenput rekel englezki minister, da tak bude vun spehal iz morskoga postajališća nemške taborske ladje, kak male mise iz luknje. Od postam je već poldrugo leto minulo tomu i englezom još je ne došla vola, da vun spehaju nemške ladje. Mislimo, da i ov teminuš ravno takvi bude. Još neznamo, kakve stvari si je Englezija napravila, da vuništi ove ladje, samo

tuliko vđimo, da Englezija, kakti otok na morju čisto je obkoljena i zaprta od sveta. Vu Londanu za malo vreme prekopicavali se budu od glada.

Celi list nebi bil dosta, ako bi sve one ladje šteli s imenom spisati, koje su nemci ov tijeđen potopili. Iz med ovih ladjih je najviše stroška pelalo vu Eugleziju, ali niti jedna je svoj cilj ne postigla, jerbo predi au ju nemci na dna morja poslali, kak bi do Englezije došla bila. Ako još nekoji ti jeden bude tak išlo, Englezija bez kruha ostane.

Pšsem od rezervistov.

Oj nesrećna bila ta srbska zemljica, Koja je pokrila vnoge majke sinka. Vnogi su pajdaši z doma se genuli, Ali dimo više nigdar nedu mogli.

Oj nesrećna ve ti Srbija ostala, Ka si vnoge žene mužeka pobrala. Mislili smo, da na skorom bude mira, Oh ti Črnogora, kaj si napravila?

Gda smo ju prevzeli, onda smo mislili: Da budemo itak k domeku dospeli. Ve smo opet došli k taljanskoj granici, Gđe vojuju naši mladi, stari sinci.

Drago naše žene, najte se plakati, Med velkim gorami za dom nemrem znati, Takšeg velkog snega ovdí svak den garim, Al za domovinu nigdar nepozabim.

Tuliko trpeti neje više moći, Ali svigdar nam je Bože na pomoći. Zmislite se i vi svi dragi domari, Za sineke svoje, ki su vam ostali.

Kak ste je vi k cugu žalostjom sprevali, Morti k svomu domu nate je dobili. Oh kuglja nemila, kaj si napravila? Vu tudjem orsagu vnoge si vmorila.

Od taljana pako svi tako velimo, Da još njega doli do kraja vudrimo. Oj nesrećni taljan, kaj si se tak povdal, Da si našim ženam takvu žalost zavdal!

Više orsagov smo vre srećno preišli, Ali Medjimurje para nesmo našli. Medjimurje malo, kak si lępo ravno, Ti si v moje srce glibko zasajeno.

Draga žena moja, naj se žalostiti, Drugač nemre biti, vu boj moram iti. Pušku i sablicu nigdar ueostavim, A za Medjimurje nigdar nepozabim.

Na bojnom polju.

Novák József szakaszvezető.

Egy és fél éves siementhali engedélyezett fájbika (Szél Kálmán-féle uradalomból) eladó.

MAYER JAKAB Muraszerdahely.

Csáktornyan egy új emeletes ház üzlet- és vendéglőhelyiséggel, több lakással azonnal eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

SZŐLŐBIRTOK.

Kifogástalan jó karban levő 6 hold amerikai alanyon szőlő, szép fiatal gyümölcsőssel, 3 szobás lakóház melléköpületekkel, legelő és erdőjoggal szabadkézből eladó.

Bővebbet Fuss Nándor szőlőbirtokosnál Alsólendván.

HÁZ

pékműhely- és nagy kerttel eladó.

Csáktornya, Festetics-u.15. sz.

Iparos és kereskedő előfizetőink névlistéje a rovatan díjmentesen közzéjük

Iparos és kereskedő előfizetőink névjegyzéke

Iparos és kereskedő előfizetőink névlistéje a rovatan díjmentesen közzéjük

<p>Börkereskedő: Mayer Testvérek Csáktornya</p> <p>Borbély és fodrász: Mádasdi Nándor Csáktornya Mik Sallárd Csáktornya</p> <p>Mézeskalácsos és v'asz-gyertyaöntő: Szanyi Mihály Damás</p> <p>Cipész: Kelemen Sándor, férfi és női cipész Csáktornya, városház épület</p> <p>Divatárúháaz: Lámt és Brodnják Stridóvár</p> <p>Fényképész: M. Kovács István Csáktornya</p> <p>Férfi szabó: Füzes Ignác Csáktornya Bodoss Ferenc Csáktornya</p>	<p>Fűszerkereskedés: Mayercsák Béla (közén, fűszér, magvak és a »Métrágyát Értékesítő-Szövetkezet« raktára Csáktornya Gráner Testvérek Csáktornya Mész J. Csáktornya Kollarich István Csáktornya Deutsch Rezső Kiszabadska Toplák György Drávasiklós</p> <p>Kávéház: Prückler K. Zrínyi kávéháza Csáktornya Földes Mór Royal kávéháza Csáktornya Deutsch Jenő Csáktornya</p> <p>Kötélgyártó: Dornik Rezső Csáktornya Petrics Ignác Csáktornya</p> <p>Kőfaragó és sírkőkészítő: Terasztényák Bódog Csáktornya Grünwald Adolf Szeñice, Nyitra m.</p> <p>Mészáros: Antonovics József Csáktornya</p> <p>Óras- és ékezeres: Pollák Bernát Varadín</p>	<p>Szállító és deszkakereskedő: Lóbi Mór és Fia Csáktornya</p> <p>Uri- és nőldivat, játék- és díszműdárú: Kelemen Béla Csáktornya</p> <p>Vaskereskedés: Beryák Károly utóda Binder Károly Csáktornya</p> <p>Vendéglők: Prückler Károly Csáktornya Pecsnornik Ottó Csáktornya Hencsey Gábor Csáktornya Antonovics József Csáktornya Budai József Csáktornya Horváth Mihály (Fehér galamb) Csáktornya Deutsch Jenő Csáktornya Kelemen Imre Csáktornya Prusáts Alajos Csáktornya Deutsch Zsigmond Csáktornya Schlesinger Mór Csáktornya</p>	<p>Bagola István vendéglője Csáktornya »A vasúthoz« Csáktornya Singer Salamon Kiszabadska Séjőry János Drávanagyfala Novák József Drávanagyfala Deutsch Adolf, nagyv. Drávanagyfala Kovács Mihály korcm. Drávanagyfala Leitmann Bálint Szentilona Kozják Mihály Kiszabadska Baumbach Rezső Szentilona Reiner János Ráczkanizsa vegyeskereskedés, Petánczi savanyúság központi raktár és szállítási vállalat Hódosi Vilmos déli vasúti vendéglős Csáktornya Schrey György Csáktornya Zrínyi utóváros Spitzer Elek vegyeskereskedés és korcmáros Pusztah Vászonkereskedő: Salvoncsik Antal Csáktornya</p>
---	--	--	--